Lietas arhīva Nr. KA06-0184-23/5
ECLI:LV:ZAT:2023:0830.11221001822.6.S

Lieta Nr.11221001822

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2023.gada 30.augustā

Zemgales apgabaltiesa
tiesnese referente Dace Skrauple,
un tiesneši Inga Akmeņlauka un Raimonds Rinčs

apelācijas kārtībā rakstveida procesā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas, 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas sakarā ar apsūdzētā apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2023.gada 8.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Zemgales rajona tiesas 2023.gada 8.marta spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu un sodīts:

pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[1]) ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem 6 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu 6 mēnešiem;

pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[2]) ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu;

pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[3]) ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 6 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības noteikts, daļēji saskaitot noteiktos sodus, brīvības atņemšana uz 4 gadiem 6 mēnešiem un probācijas uzraudzība uz 2 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda laikā ieskaitīta aizturēšana no 2022.gada 12.janvāra plkst.16.15 līdz 2022.gada 14.janvāra plkst.9.40, kas atbilst divām brīvības atņemšanas dienām, un apcietinājums no 2023.gada 8.marta līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā un papildus drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā grozīti uz apcietinājumu.

Piedzītas kaitējuma kompensācijas no /pers. A/:
par labu SIA /Nosaukums A/ 276,62 *euro*,
par labu /pers. B/ 236,32 *euro*,
par labu /pers. C/ 14 *euro*.

Cietušās/pers. B/ kaitējuma kompensācija pārējā daļā nav noteikta.

Piedzīti no /pers. A/ par labu valstij procesuālie izdevumi par zvērināta advokāta darba samaksu 160 *euro*.

[2] Ar Zemgales rajona tiesas 2023.gada 8.marta spriedumu /pers. A/ notiesāts

[2.1] par to, ka izdarījis svešas mantas tīšu iznīcināšanu, kas izdarīta ar dedzināšanu, šādos apstākļos.

/Datums/laikā no plkst.1 līdz plkst.5, pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotā laikā /pers. A/ nolūkā tīši iznīcināt svešu mantu ar dedzināšanu piegāja pie mājas /adrese A/ kāpņu telpas pagraba ārdurvīm un, īstenojot savu noziedzīgo nodomu, pie pagraba ārdurvīm piestūma avīzes un papīrus, kas tur mētājās, ar līdzpaņemtajām šķiltavām tīši tos aizdedzināja, kā rezultātā izcēlās ugunsgrēks un tīši tika iznīcinātas Sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ pārvaldībā esošās mājas pagraba ārdurvis 276,62 *euro* vērtībā, kas pilnībā nodega, un tika iznīcināta durvju aile, kas ir komplektā ar durvīm, tādā veidā padarot tās nederīgas turpmākai lietošanai, jo tās zaudēja savu lietošanas vērtību un vairs nebija iespējams izmantot pēc to nozīmes bez atbilstoša remonta.

Šīs apsūdzētā /pers. A/ darbības Zemgales rajona tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas.

[2.2] Turklāt/pers. A/ notiesāts par to, ka mēģinājis izdarīt svešas mantas tīšu iznīcināšanu, kas izdarīta ar dedzināšanu, šādos apstākļos.

/Gads/ laikā no /datums/ plkst.15 līdz /datums/plkst.9, pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotā datumā un laikā /pers. A/ nolūkā tīši iznīcināt svešu mantu ar dedzināšanu piegāja pie mājas /adrese B/ pagalmā novietotās /pers. B/ piederošās automašīnas /TL marka A/, valsts numura zīme/reģistrācijas numurs/. Lai piekļūtu degvielas tvertnei, īstenojot savu noziedzīgo nodomu – aizdedzināt automašīnu 3000 *euro* vērtībā, ar turpat atrastu koka zaru atvēra degvielas tvertnes vāku un noņēma degvielas tvertnes vāciņu – korķi. Pēc kā, turpinot savas noziedzīgās darbības, /pers. A/, sabāžot degvielas tvertnē zarus, papīrus un sērkociņus dedzināšanas nolūkā, sabojāja degvielas uzpildes kaklu, uzpildes atloka servo (aiztaisīšanas mehānismu) un skrūvi plastmasas detaļām, pēc kā ar līdzpaņemtajām šķiltavām tīši aizdedzināja salveti pie degvielas uzpildes bākas un zarus, lai aizdegtos automašīna, taču savu noziedzīgo nodarījumu nerealizēja līdz galam no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo automašīnas degvielas tvertne neaizdegās.

/pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā tika tīši mēģināts iznīcināt /pers. B/ piederošu mantu 3000 *euro* vērtībā.

Šīs apsūdzētā /pers. A/ darbības Zemgales rajona tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas.

[2.3] Turklāt/pers. A/ notiesāts par to, ka mēģinājis izdarīt svešas mantas tīšu iznīcināšanu, kas izdarīta ar dedzināšanu, šādos apstākļos.

/Gads/ laikā no /datums līdz datums/ plkst.15.10, pirmstiesas kriminālprocesā nenoskaidrotā datumā un laikā /pers. A/ nolūkā tīši iznīcināt svešu mantu ar dedzināšanu piegāja pie mājas /adrese B/ pagalmā novietotās /pers. C/ automašīnas /TL marka B/, valsts numura zīme /reģistrācijas numurs/, 2500 *euro* vērtībā, īstenojot savu noziedzīgo nodomu – aizdedzināt automašīnu, lai piekļūtu degvielas tvertnei, ar turpat atrastu koka zaru atlauza degvielas tvertnes dekoratīvo vāciņu un noņēma degvielas bākas aizskrūvējamu plastmasas vāciņu, pēc kā, turpinot savas noziedzīgās darbības, ievietoja degvielas tvertnē zarus un ar līdzi paņemtajiem sērkociņiem mēģināja tos aizdedzināt, lai aizdegtos automašīna, taču noziedzīgo nodarījumu nerealizēja līdz galam no savas gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, jo automašīnas degvielas tvertne neaizdegās.

/pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā tika tīši mēģināts iznīcināt /pers. C/ piederošo mantu 2500 *euro* vērtībā.

Šīs apsūdzētā /pers. A/ darbības Zemgales rajona tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas.

[3] Apelācijas sūdzībā ar papildinājumiem apsūdzētais /pers. A/ lūdzis mīkstināt viņam noteikto sodu.

[3.1] Apsūdzētais lūdzis atzīt par atbildību mīkstinošu apstākli daļēju zaudējumu atmaksu /Nosaukums A/(noziedzīgs nodarījums Nr.[1]).

Attiecībā par noziedzīgu nodarījumu Nr.[3] norādījis, ka automašīnai /TL marka B/ bojājumus nekonstatēja, salauzts tikai degvielas tvertnes vāks un aizskrūvējamais vāks. Uzskata, ka kvalifikācija ir nepareiza, gribējis tikai zagt degvielu. Apsūdzētais sajaucis savas liecības ar zilo automašīnu un sudraba krāsas mašīnu.

[3.2] Apelācijas sūdzības papildinājumos precizēts, ka spriedums tiek pārsūdzēts daļā par sodu, lūdzot mīkstināt noteikto sodu.

Apsūdzētais norādījis, ka tiesa formāli ņēmusi vērā Krimināllikuma 46.pantā noteiktos soda noteikšanas vispārīgos principus par radīto kaitējumu. Nosakot sodu, tiesa akcentējusi, ka apsūdzētais, būdams vairākas reizes sodīts par analoģiskiem noziedzīgiem nodarījumiem un izcietis sodu, turpina izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus, kā arī to, ka konstatēts viens atbildību mīkstinošs un divi atbildību pastiprinoši apstākļi, tātad, nosakot sodu, tiesa vairāk vērtējusi apsūdzētā personību, bet ne citus apstākļus, kurus arī būtu līdzvērtīgi jāvērtē.

[3.3] Uzskata, ka tiesa noteikusi pārāk bargu sodu par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kurā kaitējums nodarīts cietušajam /Nosaukums A/, jo savu vainu izdarītajā atzina un izdarīto nožēloja. Nosakot sodu, lūdz ņemt vērā, ka tiesā šajā apsūdzības daļā lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi, kā arī sastāv metadona programmā, cenšas sadarboties ar ārstu, lai atbrīvotos no atkarības un labotos. /Datums/pats devies uz VSIA „/Nosaukums B//vieta/, lai konsultētos par savu garīgo veselības stāvokli.

Lūdz tiesu ņemt vērā, ka atzīst /Nosaukums A/ pieteikto kaitējuma kompensāciju un tās atlīdzināšanas pienākumu. Pateicoties radiniekiem, sācis atlīdzināt kaitējuma kompensāciju. Šobrīd cietušajam no pieteiktās kaitējuma kompensācijas atlīdzināti 50 *euro*, pie pirmās iespējas atlīdzinās visu nodarītā kaitējuma summu. Samaksāto naudas summas daļu saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu lūdz atzīt kā atbildību mīkstinošo apstākli un samazināt noteikto soda mēru.

Saistībā par automašīnas/TL marka A/ dedzināšanas mēģinājumu uzskata, ka par to tiesa piemērojusi nesamērīgi bargu soda mēru. Lūdz ņemt vērā, ka arī par šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu savu vainu atzinis un izdarīto nožēlojis. Nenoliedz, ka automašīnai nodarījis kaitējumu, piekrīt, ka tas jāatlīdzina, bet lūdz ņemt vērā, ka cietusī /pers. B/ tiesas sēdē norādīja, ka automašīnu turpina izmantot, neveicot tehnisko apkopi, tātad arī pēc apsūdzētā darbībām automašīna ir izmantojama ekspluatācijā. Lūdz attiecīgi izvērtēt cietušajai reāli radītā kaitējuma apmēru un samazināt soda mēru.

Savukārt saistībā par automašīnas /TL marka B/ dedzināšanas mēģinājumu lūdz ņemt vērā, ka cietušajai /pers. C/ pieteiktā kaitējumā kompensācija ir atlīdzināta pilnībā. Lūdz šo apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu atzīt par atbildību mīkstinošu un samazināt soda mēru, kā arī samazināt tiesas noteikto galīgā soda mēru.

[3.4] Soda piemērošanai jābūt individualizētai, nosakot sodu jāņem vērā izdarītā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, vainīgā persona, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, un to, ka nav pieļaujams kādu no minētajiem faktiem ignorēt vai pieminēt formāli, neizvērtējot to būtību. Nav pieļaujams kādam no minētajiem faktiem piešķirt pārāk lielu nozīmi salīdzinājumā ar citiem (skat. *Augstākās tiesas Sentāta Krimināllietu departamenta un. Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmuma „Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā ”2.,4.punktu*).

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm (skat. *A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.ll (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp*).

Apelācijas sūdzībai pievienoti divi maksājuma uzdevumi par kaitējuma kompensāciju atlīdzināšanu un VSIA /Nosaukums A//vieta/ izziņa. Šie dokumenti netika iesniegti tiesā, jo atradies apcietinājumā un ātrāk nebija iespējams vienoties ar radiniekiem, lai šos dokumentus nogādā uz tiesu.

Lūdz apelācijas instances tiesai pārbaudīt personību raksturojošās ziņas un ziņas par cietušajiem radīto kaitējumu. Nepiesaka lūgumu apelācijas instances tiesas sēdē nopratināt lieciniekus. Apelācijas instancē aizstāvis ir nepieciešams un tas jāuzaicina tiesai.

[4] Rietumzemgales prokuratūras prokurore Sandra Mīļā iesniegusi viedokli, norādot, ka nav noraidījumu tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim, nav iebildumu pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā.

Prokurore uzskata, ka apsūdzētā apelācijas sūdzība ir nepamatota un noraidāma, jo Zemgales rajona tiesas 2023.gada 8.marta spriedums ir likumīgs un pamatots, apsūdzētajam piemērotais sods ir atbilstošs Krimināllikumam, un tiesa spriedumā ir izvērtējusi /pers. A/ personību, atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošos apstākļus, kā arī izdarīto noziedzīgo nodarījumu sabiedrisko bīstamību.

[5] Apsūdzētā aizstāve zvērināta advokāte Mārīte Kozlovska iesniegusi viedokli, norādot, ka apsūdzētā apelācijas sūdzība ir pamatota un apmierināma, lūdz samazināt /pers. A/ noteikto sodu. Nav noraidījumu tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim, kā arī nav iebildumu pret lietas iztiesāšanu apelācijas instancē rakstveida procesā.

[6] Citi lietas dalībnieki viedokli par apelācijas sūdzību nav iesnieguši.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma argumentāciju, kā arī apsūdzētā /pers. A/ apelācijas sūdzībā norādītos motīvus, Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtās daļas 1.punktu apelācijas sūdzību iespējams izskatīt rakstveida procesā, jo tajā izteikts lūgums tikai par piespriestā soda mīkstināšanu.

[8] Izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma argumentāciju, apsūdzētā /pers. A/ apelācijas sūdzībā norādītos motīvus, prokurora un aizstāves viedokļus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētā apelācijas sūdzība ir pamatota un apmierināma, tāpēc Zemgales rajona tiesas 2023.gada 8.marta spriedums atceļams daļā par /pers. A/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[1]), Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[3]) un daļā par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, un atceltajā daļā taisāms jauns spriedums. Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums kā likumīgs un pamatots atstājams negrozīts.

[8.1] Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu, pierādījumu pārbaude daļā par /pers. A/ celto apsūdzību pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[1]) tiesas izmeklēšanā pirmās instances tiesā nav tikusi veikta.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas apsūdzētajam tikušas izskaidrotas, un pirmās instances tiesas spriedums daļā par apsūdzētā vainīgumu tam inkriminētā Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā (noziedzīgs nodarījums Nr.[1]) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā apelācijas sūdzībā nav apstrīdēts.

Zemgales apgabaltiesa secina, ka apsūdzētais /pers. A/ likumīgi un pamatoti atzīts par vainīgu un sodīts par Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā (noziedzīgs nodarījums Nr.[1]) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, spriedums par viņa notiesāšanu šajā daļā nav pārsūdzēts, līdz ar to pierādījumu pārvērtēšanai šajā daļā nav pamata.

[8.2] Pierādījumu pārbaude pirmās instances tiesas izmeklēšanā izdarīta daļā par /pers. A/ celto apsūdzību pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās un 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[2] un Nr.[3]).

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka Zemgales rajona tiesa pietiekami pilnīgi un vispusīgi pārbaudījusi pierādījumus lietā, tos novērtējusi, ievērojot Kriminālprocesa likuma 9.nodaļas normās noteikto, un taisījusi pamatotu un taisnīgu spriedumu, kas atbilst Kriminālprocesa likuma 511. un 512.pantā tiesas spriedumam izvirzītajām prasībām.

Konkrētās situācijas juridiskās izvērtēšanas rezultātā pirmās instances tiesas spriedumā norādītie secinājumi par apsūdzētā vainīgumu tam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā atbilst apelācijas instancē pārbaudītajiem lietas materiāliem. Lietā ir pārbaudīti pierādījumi, tie novērtēti no to pieļaujamības, attiecināmības un ticamības aspektiem, kā to noteic Kriminālprocesa likuma 128.-130.pants.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas izmeklēšanā pārbaudītie pierādījumi ir ticami, savstarpēji saistīti, nav pretrunīgi un pilnībā pierāda apsūdzētā vainīgumu tam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu mēģinājumu izdarīšanā. Zemgales rajona tiesa spriedumā norādītajos pierādījumos nav saskatījusi pretrunas vai nepilnības, kas varētu būt par pamatu to ticamības apšaubīšanai, Zemgales apgabaltiesa nesaskata pamatu izdarīt pretējus secinājumus.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 564.panta sesto daļu Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka nav nepieciešams apelācijas instances tiesas nolēmumā atkārtot visus pirmās instances tiesas spriedumā minētos pierādījumus un atzinumus.

Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas paustajām atziņām par Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta 1.punktu judikatūrā atzīts, ka tiesai jāvērtē tie argumenti, kuri ir nozīmīgi no tiesību viedokļa un attiecas uz pierādīšanas priekšmetu, un tai nav pienākuma detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai paskaidrojumu.

Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa spriedumā ir pietiekami pamatojusi savus atzinumus. Izvērtējot apsūdzētā un aizstāvības apgalvojumus, kuriem ir būtiska nozīme krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā, un pamatojot savus atzinumus ar lietā iegūtajiem pierādījumiem, likumu normām un tiesu praksi, Zemgales rajona tiesa pamatoti atzinusi, ka apsūdzētā /pers. A/ vainīgums tam inkriminēto Krimināllikuma 15.panta ceturtajā daļā un 185.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ir pierādīts ārpus saprātīgām šaubām.

Pirmās instances tiesas secinājumu pārvērtēšanai apelācijas instances tiesa nesaskata pamatu. Nekādi jauni apstākļi, kas nebūtu bijuši zināmi pirmās instances tiesai, apelācijas instances tiesā neatklājās. Lietā nav konstatēti tādi Kriminālprocesa likuma pārkāpumi, kas varētu liegt tiesai pieņemt pamatotu un likumīgu spriedumu.

[9] Nosakot sodu apsūdzētajam /pers. A/, Zemgales rajona tiesa ņēmusi vērā Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumus, vērtējusi viņa izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus, un motivējusi noteiktā soda veidu un mēru.

[9.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētais /pers. A/ izdarījis Krimināllikuma 185.panta otrajā daļā paredzētu sevišķi smagu noziegumu, kas apdraud personas mantiskās intereses, iznīcinot svešu īpašumu, pielietojot dedzināšanu, un divu sevišķi smagu noziegumu mēģinājumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu pirmās instances tiesa pamatoti par atbildību mīkstinošu apstākli atzinusi, ka apsūdzētais savu vainu atzinis un izdarīto nožēlojis.

Savukārt, pamatojoties uz Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1. un 12.punktu, par atbildību pastiprinošu apstākli pamatoti atzīts, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un tie izdarīti, atrodoties alkohola ietekmē.

[9.2] Par apsūdzētā /pers. A/ personību pirmās instances tiesā noskaidrots, ka agrāk vairākkārt tiesāts, pēdējo reizi ar Zemgales rajona tiesas 2020.gada 11.septembra spriedumu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, 51.panta ar brīvības atņemšanu uz 9 mēnešiem, kas veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu. Spriedums stājies spēkā 2020.gada 20.oktobrī. Atbrīvots 2021.gada 9.jūnijā pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Ar Zemgales rajona tiesas 2022.gada 9.novembra spriedumu notiesāts pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu, spriedums nav stājies spēkā.

Ar 2022.gada 8.marta Ambulatorās tiesu psihiatriskās ekspertīzes atzinumu Nr./numurs/ (1.sējuma 141.-144.lapa) rekomendēts /pers. A/ uzskatīt par pieskaitāmu viņam inkriminētajos nodarījumos. Neprecējies, apgādājamo personu nav.

Apsūdzētais pirmās instances tiesā norādījis, ka no /datums/ strādājis SIA /Nosaukums C/ par /amats/, apmēram četrus gadus sastāvējis metadona programmā, divas reizes mēnesī apmeklējis narkologu.

Apelācijas sūdzībai pievienots VSIA/Nosaukums B//vieta/ izraksts no pacienta medicīniskās kartes, no kura redzams, ka /pers. A/ /datums/apmeklējis ārstu /vieta/.

[10] Apsūdzētais/pers. A/ par pirmās instances tiesas spriedumu iesniedzis apelācijas sūdzību ar papildinājumiem. Apsūdzētais apelācijas sūdzībā lūdzis samazināt noteikto sodu par noziedzīgu nodarījumu Nr.[1], atzīstot par atbildību mīkstinošu apstākli daļēju zaudējumu atmaksu. Uzskata, ka pirmās instances tiesa noteikusi pārāk bargu sodu par noziedzīgo nodarījumu Nr.[1], jo vainu atzinis un izdarīto nožēlojis, turklāt lūdzis neveikt pierādījumu pārbaudi, ko lūdz ņemt vērā, nosakot sodu.

[10.1] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka kopumā apsūdzētajam /pers. A/ noteiktais sods ir likumīgs, pamatots un taisnīgs, samērīgs ar izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumu, raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, vērtēta arī viņa viņa attieksme pret izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ņemts vērā, ka atzinis savu vainīgumu, ka agrāk sodīts un turpinājis izdarīt noziedzīgus nodarījumus.

Pirmās instances tiesa ir motivējusi noteiktā soda veidu un mēru, ņēmusi vērā arī to, ka noziedzīgie nodarījumi izdarīti, atrodoties alkohola ietekmē, un veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, kas ir atbildību pastiprinoši apstākļi.

Atbildību pastiprinoša apstākļa esamība ir pamats bargāka soda mēra piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot (skat. *Senāta Krimināllietu departamenta un Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulcē apstiprināto Sodu piemērošanas prakses apkopojumu*).

[10.2] Attiecībā par Kriminālprocesa likuma 21.pantā noteikto tiesību izmantošanu Augstākās tiesas Senāts ir norādījis, ka tas fakts, ka vainīgais ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību vienkāršāka procesa izvēlē, pastiprina savas vainas atzīšanu un nožēlošanu, bet nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli (skat. *Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 21.aprīļa lēmumu lietā Nr.SKK-323/2008*).

Zemgales apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa, nosakot apsūdzētajam soda mēru, nav ņēmusi vērā to, ka daļā par apsūdzību pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[1]) apsūdzētais izmantojis savas Kriminālprocesa likuma 21.pantā noteiktās tiesības sadarboties ar tiesu, pilnībā atzīstot savu vainīgumu un lūdzot neizdarīt pierādījumu pārbaudi šajā daļā.

Šis apstāklis ir ņemams vērā, lemjot par nosakāmā soda mēru.

[10.3] Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka par atbildību mīkstinošu atzīstams apstāklis, ka vainīgais labprātīgi atlīdzinājis cietušajam ar noziedzīgu nodarījumu radīto kaitējumu vai novērsis radīto kaitējumu.

Apelācijas sūdzībai apsūdzētais pievienojis divus 2023.gada 28.aprīļa maksājuma uzdevumus (2.sējuma 112.,113.lapa), no kuriem redzams, ka daļēji – 50 *euro* apmērā (no 276,62 *euro*) – atlīdzināts cietušajam SIA „/Nosaukums A/" nodarītais materiālais kaitējums (noziedzīgs nodarījums Nr.[1]) un pilnībā – 14 *euro* apmērā – atlīdzināts cietušajai /pers. C/ nodarītais materiālais kaitējums (noziedzīgs nodarījums Nr.[3]). Maksājumus veikusi /pers. D/.

Pirmās instances tiesa nav atzinusi to par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli, jo abi maksājumi veikti tikai pēc pirmās instances tiesas sprieduma pasludināšanas.

Augstākā tiesa ir atzinusi, ka par vainīgā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu atzīstams, ja persona labprātīgi atlīdzinājusi nodarītos zaudējumus, arī, kad to pēc vainīgā pilnvarojuma (arī mutvārdu) izdara cita persona. Turklāt ikvienā gadījumā zaudējumu labprātīgas segšanas iniciatīvai jānāk no vainīgās personas. Pie tam nav svarīgi, kurā kriminālprocesa stadijā zaudējumi labprātīgi segti (skat. *Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2007.gada 19.marta lēmumu lietā Nr.SKKJ –194/2007*).

[10.3.1] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka apstāklis, ka apsūdzētais labprātīgi pilnībā atlīdzinājis cietušajai /pers. C/ ar noziedzīgu nodarījumu radīto kaitējumu (noziedzīgs nodarījums Nr.[3]), ir atzīstams par viņa atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu.

[10.3.2] Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka apstāklis, ka apsūdzētais labprātīgi daļēji atlīdzinājis cietušajam SIA „/Nosaukums A/" ar noziedzīgu nodarījumu radīto kaitējumu (noziedzīgs nodarījums Nr.[1]) arī atzīstams par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, ņemot vērā, ka apsūdzētais izmantojis savas tiesības uz sadarbību vienkāršāka procesa izvēlē attiecībā uz noziedzīgu nodarījumu Nr.[1].

[10.4] Augstākās tiesas Krimināllietu departaments norādījis arī, ka jauna atbildību mīkstinoša apstākļa konstatēšana apelācijas instances tiesā ir pamats noteiktā soda mēra pārskatīšanai (skat. *Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2016.gada 17.marta lēmumu lietā Nr. SKK-154/2016)*.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas instances tiesā konstatētais apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošais apstāklis dod tiesisku pamatu mīkstināt viņam par noziedzīgo nodarījumu Nr.[1] un noziedzīgo nodarījumu Nr.[3] noteikto sodu, tādēļ nosakāms Krimināllikumā noteiktajam soda mērķim un soda noteikšanas vispārīgajiem principiem atbilstošs sods ar nedaudz mazāku soda mēru par pirmās instances tiesas noteikto, ievērojot noziedzīgo nodarījumu raksturu, to izdarīšanas apstākļus, smagumu un iestājušās sekas.

Ņemot vērā, ka samazināms soda mērs par noziedzīgu nodarījumu Nr.[1] un noziedzīgu nodarījumu Nr.[3], no jauna nosakāms arī galīgais sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu.

[11] Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums kā likumīgs un pamatots atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta 1^1.daļas 2.punktu, Zemgales apgabaltiesa
nosprieda

Zemgales rajona tiesas 2023.gada 8.marta spriedumu atcelt daļā par /pers. A/
pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[1]) noteikto sodu,
pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[3]) noteikto sodu,
un daļā par saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu noteikto galīgo sodu.

/pers. A/ sodīt:
pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[1]) ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem 5 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu 6 mēnešiem,
pēc Krimināllikuma 15.panta ceturtās daļas un 185.panta otrās daļas (noziedzīgs nodarījums Nr.[3]) ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 5 mēnešiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgo sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības noteikt, daļēji saskaitot noteiktos sodus, brīvības atņemšanu uz 4 gadiem 5 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales apgabaltiesā.
Pilns spriedums pieejams no 2023.gada 31.augusta.

Tiesnese referente D.Skrauple

Tiesneši I.Akmeņlauka

R.Rinčs